

КУЛТУРА И КОМУНИКАЦИЈА

- ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА -

КУЛТУРА И КОМУНИКАЦИЈА

- Култура је кроз историју одређивала правила, облике и врсте комуникације. Она то чини и данас.
- Веза између културе и комуникације је у модерно време још значајнија из разлога што употреба савремене технологије и процес глобализације доводе до мешања култура и олакшавају комуникацију између људи који долазе из различитих култура.
- О специфичностима различитих култура сазнајемо на два начина:
 - посредно или
 - непосредно.

ПОСРЕДНА САЗНАЊА О РАЗЛИЧИТИМ КУЛТУРАМА

- Посредно се информишемо о различитим културама на више начина:
 - из писаних извора,
 - из разних путописних репортажа или
 - слушањем о искуствима других људи.

НЕПОСРЕДНА САЗНАЊА О РАЗЛИЧИТИМ КУЛТУРАМА

- Са специфичностима различитих култура можемо се упознати и непосредно:
 - директним контактом са људима који припадају различитим културама, или
 - путовањем у различите земље (спој људи и окружења).

ДЕФИНИЦИЈА КУЛТУРЕ

- У општем социоантрополошком смислу, култура представља свеукупност духовних и материјалних вредности које је човек створио и ствара, прилагођавајући природу сопственим потребама у циљу одржања, продужења и напретка људске врсте.

- У ужем социоантрополошком смислу, култура је свеукупност духовних вредности које је човек створио и ствара испољавањем својих генеричких својстава, свесности и друштвености, у оквиру митологије, религије, обичаја, традиције, морала, филозофије, науке, уметности, идеологије, политике и права.

- У најужем смислу, култура се поистовећује са вредностима које су својствене појединцима, а утемељене су у знању и образовању, могућностима материјалног и духовног стваралаштва, радним навикама, начину становања и организовања приватног живота, стилу, понашању итд.

КУЛТУРА И КОМУНИЦИРАЊЕ

- Веза између културе и комуникације огледа се у следећем:
 - Култура и комуникација представљају два лица једног истог феномена, с обзиром да се било која духовна, индиректно и материјална, вредност не може испољити ван неког од облика комуникационе праксе, нити је комуницирање могуће а да у ситуационој и интеракцијској равни не укључује културне вредности.
 - Настанак и развој масовних медија, у садејству са процесима индустријализације, урбанизације и модернизације, проузроковали су појаву масовне културе, историјски новог типа културе у односу на традиционалну културу која јој је претходила, а испољавала се кроз елитну и народну културу.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА

ИЗАЗОВИ ИНТЕРКУЛТУРНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

- Комуникација није увек једноставна, чак и када људи припадају истој култури и говоре истим језиком.
- На пример, чланови различитих група имају одређена очекивања у вези са вербалном и невербалном комуникацијом унутар групе. Од чланова једне групе очекује се одређени начин одевања, коришћења одређеног вокабулара и гестикулације. Свој речник имају: лекари, рачуновође, инжењери, музичари, правници итд. Да бисте се уклопили, потребно је да будете обучени сходно одређеним правилима и да говорите на одређени начин.
- Ситуација постаје још сложенија ако људи долазе из различитих култура и говоре различитим језицима.

ИНТЕРНАЦИОНАЛНЕ КОМПАНИЈЕ

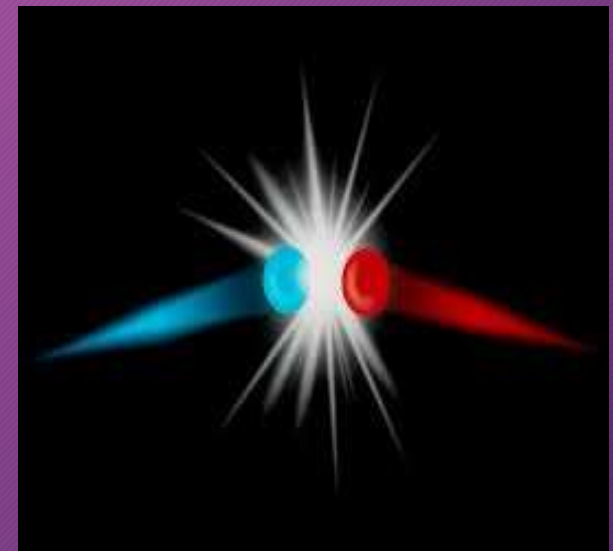
- Да би били успешни, пословни људи који раде у интернационалним компанијама или послују са људима из различитих земаља морају познавати језик и културу својих пословних партнера.
- Са процесом глобализације повећава се потреба за интеркултурним комуницирањем. На тај начин се људи суочавају са новим комуникационим изазовима.
- Чак и када пословни партнери из различитих делова света говоре истим језиком, постоје одређене разлике у култури које је неопходно сагледати, како би се оптимизирала комуникација.

КУЛТУРНЕ РАЗЛИЧИТОСТИ

- Иако се услед глобализације ублажавају културне различитости и поједини културни обрасци постају заједнички за многе културе, и даље постоје културне особености које су карактеристичне за различите културе.
- Културна различитост представља карактеристику људског друштва.
- Услед културних различитости, и поред бројних сличности и заједничких особина, припадници различитих култура могу се у међусобном контакту суочити са баријерама које ограничавају њихову могућност да комуницирају.
- То у пословном свету може довести до несагледивих последица.

СУДАР КУЛТУРА

- Од раног детињства, кроз процес социјализације, учимо како се треба понашати и усвајамо одређене културне обрасце понашања.
- Када радимо са људима из различитих култура, често заборавимо да не комуницирамо сви на исти начин.
- У оваквим ситуацијама долази до тзв. „судар култура“.

КУТУРНИ КОНТЕКСТ

- Поједине компаније организују курсеве и обуке које за циљ имају стицање знања и вештина из области интеркултурне комуникације како би своје запослене припремиле за различите културне контексте у пословном комуницирању.
- Ипак, има и оних које не придају велики значај овом питању. У том случају би запослени требало самостално да се информишу у вези са културом и културним специфичностима својих пословних партнера из иностранства.

РЕЦЕПТ ЗА УСПЕШНУ ИНТЕРКУЛТУРНУ КОМУНИКАЦИЈУ

- Неопходно је поседовати основне информације о култури и језику саговорника.
- Осим тога, кључно је познавање начина поздрављања и уобичајеног физичког контакта, јер се ови културолошки обрасци битно разликују у различитим земљама и различитим културама.

ПОЗДРАВЉАЊЕ

- Руковање, које у нашој земљи представља уобичајену пословну праксу, није заступљено у свим културама.

ПОЗДРАВЉАЊЕ

- У источњачким културама се руковање не користи, већ се људи поздрављају наклоном.

ЗНАЧЕЊЕ GESTOVA У РАЗЛИЧИТИМ КУЛТУРАМА

- Поједини гестови су универзални за све културе и исти су у свим крајевима света.
- На пример:
 - стегнута песница означава љутњу,
 - зевање је знак досаде,
 - слегање раменима као знак да нешто не знамо,
 - палац и кажипрст постављени један близу другог као ознака за мало,
 - додиривање врха ручног зглоба да значи време итд.
- Међутим одређени знаци немају исто значење у свим културама. Та значења каткад могу бити и дијаметрално супротна. Стога, треба посебно обратити пажњу на невербалну комуникацију у интеркултурној пословној комуникацији.

ПРИМЕР

- Србија - све је у реду
- Нигерија - веома увредљив гест
- Јапан - пет

ПРИМЕР

- Србија - перфектно
- Француска - безвредан, бескористан
- Јапан - знак за новац
- Малта, Грчка, Бразил - непристојан гест

ПРИМЕР

- Србија - стоп, доста!
- Турска - нећеш добити ништа од мене
- Африка - имаш пет очева

ПРИМЕР

- Србија - нећеш то добити
- Холандија - увредљив гест
- Русија - нећеш добити ништа од мене
- Бразил - срећно

ЕФЕКТИВНА КОМУНИКАЦИОНА СТРАТЕГИЈА

- Ефективна комуникациона стратегија се темељи на схватању чињенице да пошљалац и прималац поруке припадају двема различитим културама.
- Разумевање основних културних различитости је пут ка успешној интеркултурној комуникацији.

СУШТИНА ИНТЕРКУЛТУРНЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

- Кључне речи у интеркултурној комуникацији су поштовање различитости, разумевање и стрпљење у комуникацији.

КОНТРОЛНА ПИТАЊА

1. На која два начина сазнајемо о специфичностима различитих култура?
2. Како стичемо посредна сазнања о различитим културама?
3. Како стичемо непосредна сазнања?
4. Дефинисати културу у општем социоантрополошком смислу.
5. Дефинисати културу у ужем социоантрополошком смислу.
6. Дефинисати културу у најужем смислу.
7. Која два аспекта илуструју везу културе и комуникације?

8. Навести неке од изазова интеркултурне комуникације.
9. Зашто долази до „судара култура“?
10. Који је рецепт за успешну интеркултурну комуникацију?
11. Навести начине поздрављања у европским и источњачким културама.
12. Навести неколико примера значења гестова у различитим културама.
13. У чему се огледа ефективна комуникациона стратегија?
14. Која је суштина интеркултурне комуникације?